

PEDAGOGISK PLAN FOR RO BARNEHAGE

2024-2025

**EN HVERDAG MED GODE OPPLEVELSER,
ET MILJØ MED FOKUS PÅ BARNA.**

Innhold i vår pedagogiske plan

Barnehagens formål	S2
Verdigrunnlag	S3
Vårt læringsmiljø	S4
Ulik	S5
Nysgjerrig	S6
Delaktig	S7
Lek og språkmiljø	S8
Psykososialt barnehagemiljø	S9
Mat og kosthold	S10
Satsingsområde barnehageåret 2024-25	S11
Opplevelser i og utenfor barnehagen	S12
Progresjon	S13
Overganger	S 14
Dokumentasjon og refleksjon	S15
Foreldresamarbeid	S16
Et barn har 100 språk	S17

Innledning

§1 Formål:

«Barnehagen skal i samarbeid og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling. Barnehagen skal bygge på grunnleggende verdier i kristen og humanistisk arv og tradisjon, slik som respekt for menneskeverdet og naturen, på åndsfrihet, nestekjærlighet, tilgivelse, likeverd og solidaritet, verdier som kommer til uttrykk i ulike religioner og livssyn og som er forankret i menneskerettighetene.

Barna skal få utfolde skaperglede, undring og utforskertrang. De skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. Barna skal utvikle grunnleggende kunnskaper og ferdigheter. De skal ha rett til medvirkning tilpasset alder og forutsetninger. Barnehagen skal møte barna med tillit og respekt, og anerkjenne barndommens egenverdi. Den skal bidra til trivsel og glede i lek og læring, og være et utfordrende og trygt sted for fellesskap og vennskap. Barnehagen skal fremme demokrati og likestilling og motarbeide alle former for diskriminering.»

Formålsparagrafen forteller oss på et overordnet nivå hva barna skal få i barnehagen.

FOR VÅR VIRKSOMHET

Lov om barnehager ([Lov om barnehager \(barnehageloven\) | udir.no](https://lovdata.no/dokument/lov/1997-06-17/lov-1997-06-17-100))

Rammeplan for barnehager ([Rammeplan for barnehagen | udir.no](https://www.udir.no/rammeplan-for-barnehager))

Barnehagens vedtekter 25.4.2024(<https://ro.barnehage.no/File/Getfile/f9155376-8ccd-4eb1-afce-ee98077fcfoe>)

Verdigrunnlag

I Ro barnehage jobber vi ut fra en grunntanke om at barnet er født nysgjerrig med en iboende lyst til å lære.

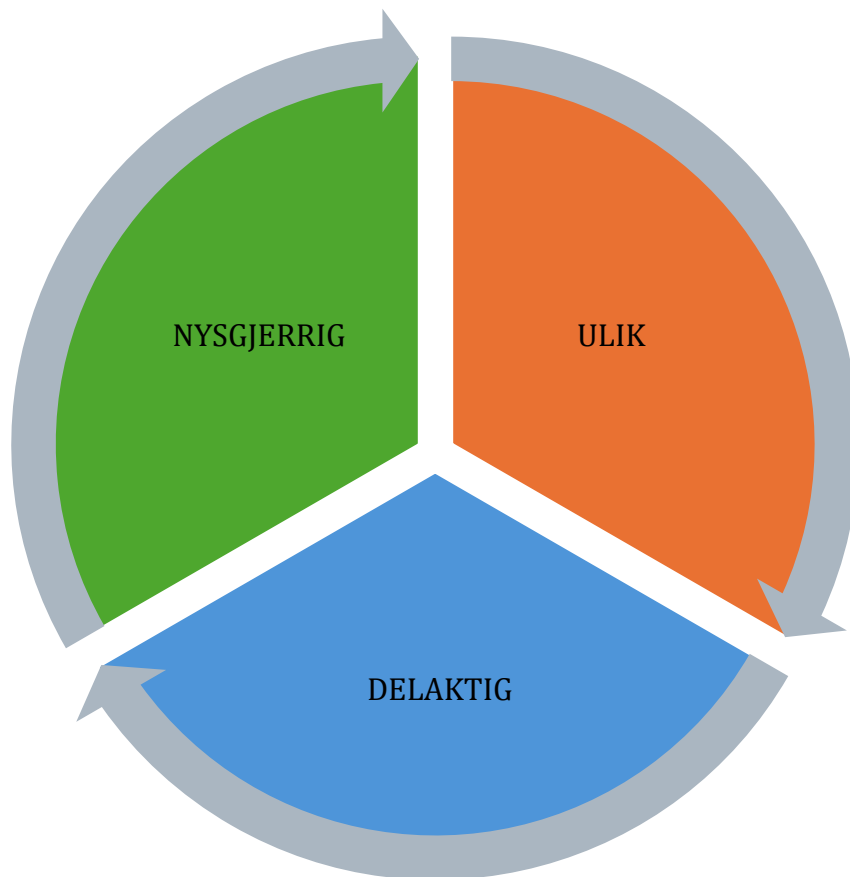
Vi tror på det kompetente barnet, og jobber ut fra en tanke om at barnet kan her og nå.

Vi mener at både barn og voksne er viktige for fellesskapet, og at barnas møter med andre påvirker hvordan de ser på seg selv og andre.

Sammen skal vi jobbe mot å fremme demokrati, mangfold, gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse.

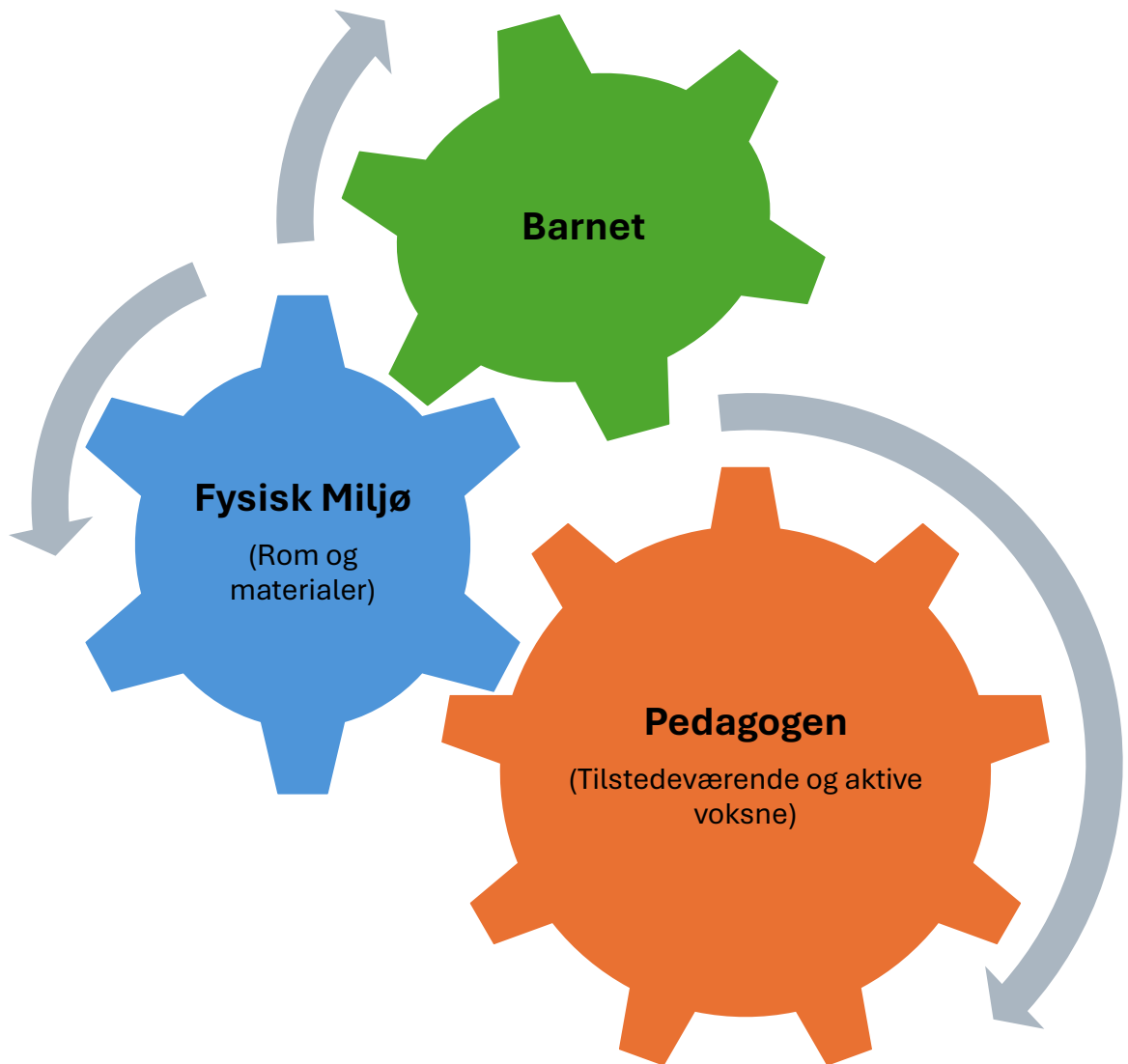
Med bakgrunn i dette har vi jobbet frem tre verdiord vi har med oss i arbeidet vårt hver dag:

VÅR PEDAGOGISKE PLATTFORM BYGGER PÅ TRE VERDIER:

«Vi er ikke, men blir i møte med andre mennesker, rom og materiale»

Med utgangspunkt i de tre pedagogene – barnet selv, den voksne og det fysiske miljøet – skapes et læringsmiljø der barna er aktive deltakere i sin egen utvikling.

VÅRE VERDIER

ULIK

For oss betyr **ULIK** som verdi, at alle er egne individer og alle skal bli respektert for den man er. Møter mellom ulikheter bidrar til utvikling av ny kunnskap.

Barnet:

Skal oppleve ulikhet som en ressurs hos seg selv og andre.

Skal oppleve at det er bra å være seg selv og lære å respektere andre.

Fysisk miljø:

Materialer og miljø skal synliggjøre barnets utvikling og interesser.

Barnet skal ha mulighet til å utvikle sin kunnskap og sine interesser sammen med andre.

Pedagogen:

Skal vise respekt og interesse for ulikheter hos barn og voksne.

Skal lytte til og løfte frem kunnskapen og interessene som barnet har.

Respektere at vi er ulike og se på ulikhet som positivt for vårt miljø.

Hvordan gjør vi det i praksis:

Bruker tid til å bli kjent med hvert enkelt barn.

Bruker dokumentasjon som grunnlag for refleksjon.

Observere barnet i relasjon med miljøet vårt og reflektere over hvordan dette virker på barnet.

Barnets bakgrunn og erfaring tas med i planlegging av opplevelser, utforsking og læring.

NYSGJERRIG

For oss betyr NYSGJERRIG som verdi at vi får lyst til å utforske, lære mere om noe, alene og sammen med andre.

Barnet:

Gjennom å bruke kroppen og sansene, får barna mulighet til å utforske og finne ny kunnskap alene eller sammen med andre.

Fysisk miljø:

Miljøer og materialer som inspirerer til utforsking og stimulerer barns nysgjerrighet.

Vi tilbyr materialer som ikke er definerte, men som er utforskbare for barnet.

Pedagogen:

Engasjerte og tilstedeværende pedagoger som fanger opp barns initiativ og interesser, og skaper rom for undring og utforsking.

Hvordan gjør vi dette i praksis:

Igangsetter prosjekter som gir rom for utforsking.

Tar del i barns prosjekter.

Turområder som gir nye muligheter.

Aktiviteter som gir nye sanseinntrykk.

Undrende voksne som søker kunnskap sammen med barnet.

Vi legger spor og lar barnet være med å finne veien.

DELAKTIG

For oss betyr DELAKTIG som verdi at vi jobber for et inkluderende fellesskap og at barna har innflytelse på egen hverdag.

Barnet:

Skal oppleve at det deltar og medvirker til barnehagens innhold på sin måte.

Fysisk miljø:

Vårt miljø består av møteplasser som gir rom og mulighet for å være sammen.

Ulike materialer er tilgjengelig for barna.

Vårt miljø er tilrettelagt så barnet kan gjøre selv.

Pedagogen:

Involverer seg aktivt i barns lek og aktiviteter

Hvordan gjør vi dette i praksis:

Planlegger aktiviteter sammen med barna.

Organiserer hverdagen så barnet har tid og mulighet til å gjøre selv.

Observerer, reflekterer og gir utfordringer tilpasset barnet.

Tar barnet med i lek, aktiviteter og hverdagslige gjøremål.

JEG VIL LEKE

For barna preges leken av lyst og glede. Barn leker ofte for lekens skyld og fordi de synes det er spennende og morsomt. Det å late som, fantasere, ta en annen rolle gjør at barna kan tolke sine egne erfaringer og opplevelser. De utvikler tanker, vilje og følelser i leken. De må samhandle med andre, løse utfordringer når leken utvikler seg og akseptere at leken ikke går slik som de vil. Gjennom å leke sammen med andre vil språket utvikle seg, relasjoner knyttes og endres, og vennskap oppstår.

Vi bygger vår forståelse på teoretikeren Vygotsky sine tanker om at leken skaper et møte mellom barnets indre liv (tanker, vilje og erfaringer) og verden omkring barnet.

I Ro barnehage ønsker vi at barna skal få tid og mulighet til å leke. Derfor har vi stort fokus på å lage fysiske miljøer som innbyr til lek både ute og inne. Her er vi tett på og fanger opp hva barna er opptatt av, og tilfører materialer og utstyr de trenger i leken.

SPRÅK OG SPRÅKMILJØ

I hverdagen legger vi vekt på «å bade» barna i språk. Vi voksne ordsetter begreper og situasjoner. Vi bekrefter og anerkjenner barnets nonverbale og verbale språk. Vi legger til rette for et fysisk miljø som fremmer muligheten for at barna kan ha meningsfulle samtaler seg imellom, og mellom barn-voksen. Vi lager miljøer og aktiviteter der barna kan møtes og snakke/finne ut sammen. Vi bruker bilder, konkreter og begrepskart.

Ved å ha søkelyset på et godt språkmiljø vil vi være med på å gi barnet et godt utgangspunkt til lese- og skriveferdighetene i skolen. Gode erfaringer innen kommunikasjon vil gjøre det lettere å få venner og beholde disse, samt å kunne hevde sin stemme i det miljøet man er en del av.

PSYKOSOSIALT BARNEHAGEMILJØ

Vår målsetning: "Ingen skal oppleve å bli krenket. Alle skal oppleve et trygt, godt og inkluderende miljø i Ro barnehage"

Opplevelser av egenverd og mestring, lek med jevnaldrende og tilhørighet i et positivt fellesskap skal prege barnehagen. Alle ansatte skal følge med på hvordan barna i Ro har det, og gripe inn dersom de opplever at barn utsettes for krenkelser fra barn eller voksne.

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering.

Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læring til barna (bhg.loven §41)

Vi følger Lillehammer kommunes «Handlingsplan for et godt psykososialt barnehagemiljø»

https://www.lillehammer.kommune.no/getfile.php/4814164.1850.ltbkptmqziubup/Handling_splan+for+et+godt+psykososialt+barnehagemiljø%C3%B8.pdf

I Ro barnehagen jobber vi aktivt for å legge til rette for utvikling av vennskap og sosialt fellesskap. Barnas selvfølelse skal støttes samtidig som de hjelpes til å mestre balansen mellom ivaretagelse av egne behov og hensyn til andre.

Gode relasjoner skaper tilknytning, trivsel og fremmer selvfølelsen, derfor skal barnehagen bidra til å styrke barns relasjoner med andre barn og voksne. Barn skal føle seg verdsatt og ha tilhørighet i barnegruppen. Sosial kompetanse er en grunnmur, og sosiale ferdigheter som selvkontroll, selvhverdelse, empati, samarbeid og ansvarlighet, er viktig basiskompetanse for god utvikling av stødige og robuste barn i møte med livet.

Dersom barn eller foreldre sier at barnet ikke opplever et trygt barnehagemiljø, skal daglig leder varsles og plikter å undersøke saken.

Foreldre til involverte barn skal varsles.

MAT OG KOSTHOLD

Mat og ernæring er viktig for barna som er i vekst, og vi vil servere varierte måltider basert på gode råvarer, grønnsaker og frukt. Vi har kokk i barnehagen som hovedansvaret for våre måltider, hun jobber på kjøkken mandag, tirsdag og torsdag.

Vi setter av god tid til måltider og er også en viktig arena for sosial læring og språkutvikling. Vi øver på selvstendighet i å forsyne seg selv, smøre mat, smake nye smaker, og kjenne når de er mette. Måltidet skal være en hyggelig stund hvor vi ser, hører og hjelper hverandre.

Vi ønsker at barna skal delta i tilberedelse, pådekking osv.

Frokost kl. 7-8.30

- De som vil kan spise medbrakt frokost
Melk får barna her

Tommeliten har et fruktmåltid ca kl 9

Lunsj kl 11

- Mandag: Grøt eller brød med pålegg
- Tirsdag: Varmmat, vegetar eller kjøtt måltid
- Onsdag: Matpakke*
- Torsdag : Varmmat fisk
- Fredag: Brød med pålegg

Ettermiddagsmat kl 14

- Knekkebrød/ brød og frukt

SATSINGSOMRÅDE BARNEHAGEÅRET 2024-2025;

«OPPLEVELSER OG MESTRING I NÆRMILJØET»

Barna skal lære å ta vare på seg selv, hverandre og naturen. (Rammeplanen. S10). Ved å ha fokus på opplevelser og mestring i nærmiljøet, tror vi at vi sammen med barna kan oppnå en større forståelse for hvordan miljøet påvirker vår helse, trivsel og evne til å mestre utfordringer.

Nærmiljøet for oss betyr opplevelser både i og utenfor barnehagen.

Vi skal jobbe for at barna lærer å ta vare på seg selv, hverandre og naturen gjennom utforskning og opplevelser.

Vi skal oppmuntre barna til å ta ansvar for sitt eget miljø og trivsel.

Vi skal jobbe for at barna skal bli glade i naturen.

Vi skal sammen utvikle kjennskap til naturen, utvikle respekt og forståelse for hvordan vi kan ta vare på naturen i vårt nærmiljø, og bli kjent med mulighetene vi har.

Vi skal gi barna mestring i aktiviteter som skal bidra til en god selvfølelse.

For å oppnå dette vil vi:

Være ute i alle typer vær.

Bruke og videreutvikle vårt nærmiljø til lek og aktiviteter.

Finne ulike materialer som kan brukes i lek og aktiviteter, som for eksempel; gjenbruksmaterialer, naturmateriale og materialer som kan implementeres i vårt miljø.

Vi egen kjøkkenhage i barnehagen, dette er et felles prosjekt hvor vi observerer utvikling fra frø til planter og mat gjennom vekstsesongen.

Avfallshåndtering i barnehagen ved kildesortering av avfall.

OPPLEVELSER I OG UTENFOR BARNEHAGEN

Våre turer utenfor barnehagen tilpasses etter barnas alder og utvikling. Turer planlegges sammen med barna og ut ifra vær og føre. Vi bruker ofte nærmiljøet vårt, tilbud i byen og andre områder i Lillehammer.

Vi har mange turer og aktiviteter i og utenfor barnehagen vår, og en viktig aktivitet for oss i Ro, er friluftsliv.

Gapahuken vår ligger nær barnehagen og har et fint opparbeidet område med bål plass og ovn til matlaging. Plassen blir brukt året rundt, både til fastsatte- og spontanturer, og som base for andre opplevelser i nærmiljøet. Her har vi motoriske utfordringer, og om vinteren har vi akebakke rett ved siden av.

Kokk på tur: 4-5 åringene vil ha med kokk på tur ca. en gang i måneden. Barna vil være med å tilberede maten, å få erfaring og kunnskap i ulike måter å tilberede mat på ute. Vi har en grillhytte i barnehagen hvor mat kan lages over bål.

«Det er ikke alltid turen som er målet, men opplevelser vi møter på veien»

PROGRESJON

Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barn skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets- og læringsmuligheter. Personalet skal utvide og bygge videre på barnas interesser og gi barna varierte erfaringer og opplevelser. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter (Rammeplanen kap 8).

I Ro barnehage har vi bygget opp avdelingene våre slik at de ivaretar utvikling og gir barna utfordringer ut fra hva det enkelte barn trenger. Dette gjenspeider seg i aktiviteter og turer. Gjennom dokumentasjon i månedsbrevet vil dere få et godt innblikk i barnets hverdag.

OVERGANGER

Før oppstart i Ro ønsker vi at barn og foreldre kommer på besøk for å bli kjent. Dette er med på å trygge barnet og gi det en god overgang til barnehagelivet.

Vi tilpasser oppstart til det enkelte barnet og lager individuelle avtaler om videre løp sammen med foreldre. Barnets behov settes først.

Overgang mellom avdelinger

Vi bruker god tid så barnet blir trygt før overgangen. I forkant av overganger mellom avdelinger deltar barnet og kjente voksne i lek og aktiviteter.

Overgang barnehage– skole

Det er fastsatt rutiner for overgang mellom barnehage og skole, både i rammeplan og retningslinjer for Lillehammer kommune. (<https://sway.office.com/cObTRXgJd4wIVo2F>)

De eldste barna skal få oppleve at det er en positiv sammenheng mellom barnehage og skole.

Områder vi har spesielt fokus på siste barnehageår i Ro:

- Selvstendighet i garderoben
  - Holde orden på egne ting
  - Barna skal lære seg å ordne seg selv på toalettet
- Selvstendighet i utelek
  - Skolestartere får lov å være ute på barnehagens område uten voksne, når foreldrene godkjenner det (skriftlig avtale med foreldrene).
- Samtale om skole / sfo, forventninger og tanker
  - Skolebesøk
- Forberede sommerfest, barnehageavslutningen, (foreldrene til skolestarterne har ansvar for arrangement, og barna for underholdning)

DOKUMENTASJON OG REFLEKSJON

Vi planlegger underveis og finner prosjekter ut ifra barnas interesser.
Dokumentasjon blir derfor viktig for å synliggjøre hva vi gjør i barnehagen.

Dokumentasjon

Er å ta vare på opplevelser vi har hatt sammen i barnehagen.
Hva vi gjør, opplever og lærer.
Vi dokumenterer med bilder og tekst.

Refleksjon

Vårt pedagogiske læringsmiljø skal være i utvikling og tilpasses barnas interesser og behov.
Der er refleksjon et viktig verktøy. Som pedagoger må vi hele tiden reflektere over hva vi gjør, hvorfor vi tar de valg vi tar og hvordan våre valg påvirker barna. I refleksjon ligger en delingskultur i hele personalgruppa, så vi kan utveksle erfaringer og lære av hverandre

Våre månedsbrev er viktig for å dokumentere arbeidet i barnehagen.
Brevene inneholder tre deler; Tilbakeblikk, fremoverblikk og ting i tiden (informasjon og spesielle hendelser).

Dokumentasjon er for å reflektere over og videreutvikle det vi gjør.

· FOR BARNA

Gjenskape opplevelser
Refleksjon og samtale omkring opplevelser

· FOR FORELDRE

Synliggjøre hverdagene så foreldre kan ta del i barnas opplevelser

· FOR PEDAGOGENE

Refleksjon over egen praksis
Føre til endring
Vise vår pedagogiske praksis
Synliggjøre arbeid med ulike fagområder

FORELDRESAMARBEID

Vårt mål er en god dialog til barnets beste.

For å få til dette er den daglige kontakten viktig.

Ved gjensidig kommunikasjon og respekt bidrar vi til et godt samarbeid mellom foreldre og ansatte. Foreldrenes synspunkter er viktig for at vi sammen skal kunne gi barna gode hverdager.

Vi har følgende faste rutiner for foreldresamtaler og møter:

Høstsemestret:

Oppstarts samtale med foreldre til alle nye barn.

Foreldremøte.

Obligatorisk samtale for alle utenom skolestarterforeldre.

Tilbud om samtale for skolestarterforeldre.

Vårsemestret:

Tilbud om samtale for alle foreldre.

Obligatorisk samtale for skolestarterforeldre innen utgangen av mars.

Overgang fra barnehage til skole skal skje i nært samarbeid med barnets hjem.

I samtalen er det fokus på informasjon barnehagen gir til skolen, i forhold til barnets styrker og utfordringer.

Årsmøte og forelderådsmøte innen utgangen av april.

Foreldrenes representanter i barnehagens samarbeidsutvalg og styre tar imot innspill fra foreldrene. Navn og telefon er på barnehagens hjemmeside.

Temakvelder og foreldremøter kan bli arrangert etter behov og ønsker fra foreldre og ansatte.

HVORDAN KAN FORELDRE BIDRA TIL ET INKLUDERENDE MILJØ?

Si hei til hverandre og andres barn når dere kommer i barnehagen.

Lære navn på alle barn.

Omtale andre på en positiv måte og fremsnakke andre mennesker.

Ta gjerne initiativ til treff utenom barnehage tid og inkluder alle i barnets alder/gruppe.

Inkludere alle i sosiale fellesskap.

SAMARBEIDSPARTNERE

Vi samarbeider med instanser i kommunen som PPT (pedagogisk-psykologisk tjeneste), helsestasjon eller andre aktuelle tjenester. Dette kan være for en avdeling eller til enkeltbarn. Dersom deres barn har behov for ekstra støtte, vil kontakt skje etter samtykke og i samarbeid med foreldre. Personalet og foreldre har også mulighet til å drøfte enkeltbarn eller grupper i et tverrfaglig team bestående av helsestasjon, fysioterapeut, PPT og barnevern.

«ET BARN HAR 100 SPRÅK»

Et barn er skapt i og av hundre,
Barnet har hundre språk,
Hundre hender,
Hundre tanker,
Hundre måter å tenke på,
Å leke på, å snakke på,
Hundre– alltid hundre
Måter å lytte på,
Å overraske på og elske på,
Hundre gleder,
For å synge og forstå
Hundre verdener, og oppdage
Hundre måter å finne opp,
Hundre verdener, å drømme.
Barnet har hundre språk,
Men har blitt frarøvet nittini
Skolen og kulturen, skiller hodet fra kroppen.
Og barnet blir fortalt;
Å tenke uten hender,
Å tenke uten hode,
Å lytte uten å snakke,
Å forstå uten glede,
Og elske å fortrylles,
bare til jul og påske
De blir fortalt;
å oppdage en verden som allerede finnes,
og av hundre blir de frarøvet nittini..
De blir fortalt ;
at glede og arbeide, vitenskapen og forestillingsevne,
himmel og jord,
fornuft og drøm,
ikke passer sammen.
De blir fortalt at hundre ikke finnes
Men barnet sier
Visst finnes hundre
Loris Malaguzzi